

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XCIV. — Izdan in razposlan dne 17. decembra 1910.

Vsebina: Št. 220. Razglas o c. kr. kmetijsko-kemijski poskuševalni postaji v Lincu.

220.

Razglas poljedelskega ministrstva z dne 14. decembra 1910. l.

o c. kr. kmetijsko-kemijski poskuševalni postaji
v Lincu.

Njegovo c. in kr. Apostolsko Veličanstvo je z Najvišjim sklepom z dne 3. decembra t. l. blagovolilo najmilostljiveje odobriti nastopni ustav kmetijsko-kemijske poskuševalne postaje v Lincu.

Pop s. r.

Ustav

c. kr. kmetijsko-kemijske poskuševalne po-
staje v Lincu.

§ 1.

C. kr. kmetijsko-kemijska poskuševalna postaja v Lincu ima nalogo pospeševati kmetijstvo, zlasti na Gornjeavstrijskem, s sistematičnimi poskusi in opazovanji, merečimi na izboljšanje v deželi navadne delovršbe, z razširjanjem občin kmetijskih vednosti in s prenašanjem izkušenj, pridobljenih s poskusi in opazovanji, v prakso ustno in pisмено.

Postaja posluje tudi kakor državno posebno preiskovališče za živila in nekatere porabne predmete v zmislu obstoječih ukazov.

§ 2.

Poskuševalni postaji je zlasti naloženo:

1. Izvajati znanstvena raziskovanja in praktične poskuse na polju živalske in rastlinske produkcije,

2. preiskovati in kontrolirati gnojila, klaje, vrste zemlje in druge predmete, ki so s kmetijstvom v neposrednji ali posrednji zvezi, uporabljaje zadevne kemijske, mikroskopske in bakterijološke metode,

3. proučavati in zatirati rastlinske bolezni,

4. preiskovati in kontrolirati setvine in semenja, pospeševati pridelovanje žita in semenja, nadalje trgovino s semenjem,

5. izvrševati kemijske, fizijološke in mikroskopske preiskave po naročilu c. kr. poljedelskega ministrstva ali na zahtevanje oblastev, društev in zasebnikov,

6. svetovati in poučevati interesente v vseh vprašanjih, spadajočih v področje zavoda, in podajati strokovne informacije za c. kr. poljedelsko ministrstvo in za druga oblastva po občin navodilih, ki jih da imenovano ministrstvo,

7. strokovno vodstvo in podelovanje vseh nasadnih, plemenskih, kulturnih, gnojilnih in demonstracijskih poskusov, ki se izvrše za račun ali s podporo državnega zaklada,

8. strokovno pripomagati v izboljševanju kmetijskih obratov, nadalje v popolnjevanju že obstoječih kmetijskih obrtov in v uvajanju novih kmetijskih obrtov, ki se zdé pripravi, da povzdignejo donos zemlje,

9. opravljati praktične učne tečaje in predavanja v tistih strokah kmetijstva in kmetijskih obrtov, kojih posebno gojitev je želeti z ozirom na krajevne razmere. Načrt teh tečajev potrebuje odobrenja c. kr. poljedelskega ministrstva.

§ 3.

C. kr. kmetijsko-kemijska poskuševalna postaja v Lincu je neposrednje podrejena c. kr. poljedelskemu ministrstvu.

§ 4.

Osebe c. kr. kmetijsko-kemijske poskuševalne postaje v Lincu sestoji iz ravnatelja kakor načelnika zavoda in potrebnih pomožnih moči. Ravnatelj je v VI. činovnem razredu in je v činu in v pokojninskih pravicah zenačen rednim profesorjem velike šole za zemljedelstvo na Dunaju.

Znanstveno strokovno osebje je v X. do VII. činovnem razredu (asistent, pristav, nadzornik, višji nadzornik) državnih uradnikov.

Ta mesta ustanavlja po potrebi c. kr. poljedelsko ministrstvo v porazumu s c. kr. finančnim ministrstvom.

Uvrstitev pisarniškega in služabniškega osebja v starostne razrede, oziroma plačilne stopnje na podstavi zakonitih določil je pridržana prav tako kakor odmera prejemkov ostalih nameščencev c. kr. poljedelskemu ministrstvu.

C. kr. poljedelsko ministrstvo sme ravnateljstvo pooblastiti, da vzprejme volonterje, ki opravljajo odkazana jim dela brez odplačila in niso v nikakem službenem razmerju k postaji, ter da tudi strokovnim interesantom za določeno pristojbino odkaže delovne prostore ter znanstvene in tehniške pripomočke zavoda, da izvršujejo nameravana dela ali da se urijo.

§ 5.

C. kr. kmetijsko-kemijska poskuševalna postaja v Lincu ima pravico za preiskave, ki jih ne izvrši brezplačno po naročilu c. kr. poljedelskega ministrstva, pobirati pristojbine, kojih višina se določi s tarifo, obče veljavno vsakočasno za državne poskuševalne postaje.

§ 6.

Postaja ima pravico, o istinitem uspehu svojih preiskovanj in preskušanj (analiz), ki jih je izvršila, izdajati listine. Te listine mora podpisati ravnatelj ali njegov namestnik in nanje je treba pritisniti uradni pečat, da so veljavne.

§ 7.

Poskuševanje, preiskovanje in poučevanje (§ 1 in § 2), opravljeni promet (§ 3), pravice in dolžnosti osebja (§ 4) ter gospodarstvo z novci in inventarjem poskuševalne postaje se uravna s službenim navodilom, ki ga izda c. kr. poljedelsko ministrstvo.

Službeno navodilo

za c. kr. kmetijsko-kemijsko poskuševalno postajo v Lincu.

(Razpis c. kr. poljedelskega ministrstva z dne 14. decembra 1910. l., št. 47805.)

I. Poskuševanje.

§ 1.

Poskuševanje c. kr. kmetijsko-kemijske poskuševalne postaje v Lincu se uredi vsako leto na podstavi delovnega načrta, ki ga sestavi ravnatelj zavoda; njegov osnutek je treba v vsakem letu najpozneje do 15. dne januarja predložiti c. kr. poljedelskemu ministrstvu, da ga odobri. Ta načrt naj se ne razteza samo na predmet posameznih poskusov in na način njihove izvršitve, temveč tudi na njih stroške in na pričakovano založbo teh stroškov.

§ 2.

S koncem leta naj predloži poskuševalna postaja c. kr. poljedelskemu ministrstvu natančno, za tisk pripravljeno poročilo o poskusnih delih minolega leta, in sicer tako o izidih uvedenih poskusov samih, kakor o uspehih, doseženih v praksi na podstavi teh poskusnih izidov, ter o vseh drugih zadevnih vprašanjih. Hkratu je treba c. kr. poljedelskemu ministrstvu tudi poročati, kdo je sodeloval pri posameznih delih, kaki stroški so bili združeni s poskusi v vsakem primeru in kako so se plačali in, ako izjemoma ni bilo moči držati se poskusnega načrta, ki ga je odobrilo c. kr. poljedelsko ministrstvo, kaj je dalo povod, da se je ta načrt razširil, skrčil ali izpremenil.

§ 3.

Osebjem poskuševalne postaje je brez izjeme dolžno sodelovati pri poskusih. Odkazati osebjem poskusna dela je dolžen ravnatelj, ki naj se pri tem ozira na posebne sposobnosti posameznih nameščenecv. Postaji je dano na voljo za svoje poskuse pridobiti, ako treba, zunanje sotrudnike, ki ne pripadajo njeni zvezi, njih pravice in dolžnosti pa je vedno pred začetkom poskusov določiti nedvoumno in, kolikor moči, pismeno.

§ 4.

Kako se objavljajo poskusni izidi, določi ravnatelj poskusne postaje, ako c. kr. poljedelsko ministrstvo ne odredi drugače. Objave, ki izhajajo od uslužbencev zavoda, morajo biti vedno podpisane s polnim pisateljevim imenom. Ako se pokaže glede takega dela, določenega za objavo, različno mnenje med ravnateljem zavoda in pisateljem, se je treba zaradi odločbe obrniti na c. kr. poljedelsko ministrstvo.

Po službenem naročilu izvršena dela se smejo objavljati vedno le z izrečnim dovoljenjem c. kr. poljedelskega ministrstva.

II. Preiskovanje.

§ 5.

C. kr. kmetijsko-kemijska poskuševalna postaja posluje kakor posebno državno preiskovališče za vse vrste živil izvzemši meso in meseno blago in za preiskovanje tistih rabnih predmetov, ki so predmet

ministrstvenega ukaza z dne 13. oktobra 1897. l. (drž. zak. št. 235), ter petrolej v zmislu ministrstvenega ukaza z dne 13. oktobra 1897. l. (drž. zak. št. 240) z omejitvijo, ustanovljeno v § 14 tega ukaza, in sicer oziraje se na določila § 16 istega ukaza in razpisa c. kr. poljedelskega ministrstva z dne 31. avgusta 1896. l., št. 18522 gledé pristojbinskega vprašanja.

Zavod ne izvršuje bakterijoloških preiskav vode ter ne oddaja higijenskih mnenj.

Oglede na licu mesta pri napravah za preskrbo z vodo opravlja postaja samo, kolikor je to namenu primerno in potrebno za razlaganje izidov kemijskih preiskav vode.

Gnojila, klaje, semena in druge predmete, ki so s kmetijstvom v neposrednji ali posredni zvezi, je preiskovati po dogovorih, ki jih dogovoré načelniki avstrijskih kmetijskih poskusnih postaj in sličnih zavodov ali, ako ni takih dogovorov, po metodah, ki jih je znanstvo priznalo za zanesljive.

Za ta dela mora plačati vpošiljač pristojbine, ki jih predpisuje obča tarifa, ki jo vsak čas odobri c. kr. poljedelsko ministrstvo za državne poskuševalne postaje.

Po naročilu c. kr. poljedelskega ministrstva opravljene preiskave se izvršujejo brezplačno ali po znižanih pristojbinskih postavkih, ki jih določi ministrstvo.

§ 6.

C. kr. kmetijsko-kemijska poskuševalna postaja v Lincu naj deluje kakor „kraj za pojasnila za varstvo rastlin c. kr. poljedelskega ministrstva“ v zmislu strokovnih vodil, ki ji jih bo v tej smeri od primera do primera dajala c. kr. kmetijsko-bakterijološka postaja in postaja za varstvo rastlin na Dunaju. Docela brezplačno se preiskujejo rastlinski škodljivci in dajejo interesentom nasveti in pojasnila v vprašanjih gledé varstva rastlin.

§ 7.

Ravnatelj odkazuje preiskovalne predmete razkrojilcem (analitikom), h katerim je šteti samo znanstveno izobraženo osebjem, tako, da se kolikor moči enakomerno razdelé med te delovne moči dela, ki se izvrše za plačilo. Od taks, prihajajočih za analize, gre 60 odstotkov blagajnici, 15 odstotkov ravnatelju

in 25 odstotkov analitiku. Za mnenja plačane pristojbine pripadajo docela pisatelju takih del in ne potrebujejo nikakega posebnega obračuna.

§ 8.

Vsi nameščenci so dolžni skrbeti za to, da se natančno izvršujejo njim poverjena analitična dela, da se izidi analize skrbno vpisujejo v posebne, za ta namen določene knjige in da se pravilno izdajajo izkaznice, ki se izdadó na podstavi njihovih preiskav. Te izkaznice naj imajo zaznamek: „To preiskovalno izpričevalo se nanaša le na dne došli vzorec“. V izkaznici je treba poodčititi tudi signaturo vposlanih vzorcev, nedotaknjenost pečatov ali zatvornih znamk in njihov besedilo — ako se dá čitati. Od predmetov, vposlanih v preiskavo, je treba, kolikor se dá, hraniti poprečen vzorec vsaj dva mesca pod pečatom zavoda.

§ 9.

Na koncu vsakega leta je treba predložiti c. kr. poljedelskemu ministrstvu poročilo, iz katerega se vidi, na katere predmete se je raztezalo preiskovanje v minolem letu, koliko so se posamezni nameščenci udeleževali teh preiskav, koliko je dohodkov, izplačanih deležev taks in izostankov in kaj se je ukrenilo, da se izterjajo. V letnem poročilu je treba popisati tudi izkušnje občega interesa, dobljene na polju preiskovanja.

III. Poučevanje.

§ 10.

Na c. kr. kmetijsko-kemijski poskuševalni postaji v Lincu se lahko vrše na predlog ravnateljstva zavoda po potrebi o pripravnem času in ne da bi se pobirala učnina, kmetijski učni tečaji in predavanja o posebnih strokah zemljedelstva in kmetijskih obrtov, kojih načrt naj sestavi ravnatelj zavoda in ga skupno s proračunom tečajev predloži c. kr. poljedelskemu ministrstvu, da ga odobri.

Načrt tečajev in predavanj, ki se bodo vršili, naj objavi ravnateljstvo zavoda.

§ 11.

Svetuje in poučuje se praviloma brezplačno; samo ako želé interesenti ogleda ali obsežnejša

pismena mnenja, morajo plačati pristojbine, ki se določijo po občih predpisih za uporablanje državnih poskuševalnih postaj.

Vodstvo in nadzorstvo dajanja pojasnil in izrabljanje v tej službeni stroki nabranih izkušenj za poskuševalstvo je ena izmed najvažnejših ravnateljevih nalog.

IV. Pravice in dolžnosti osebja.

A. Redno osebje.

§ 12.

Ravnatelj, ki mu je podrejeno osebje zavoda, mora poskuševalno postajo voditi v zmislu Najvišje odobrenega ustava in tega službenega navodila, nadzorovati službo v vseh njenih posameznih strokah, tekoče informirati c. kr. poljedelsko ministrstvo o teku opravil, odkazovati posameznim nameščencem nanje prihajajoča službena opravila, nadzorovati izvrševanje odobrenega delovnega načrta, skrbeti za nabavo potrebnih znanstvenih in praktičnih pomočkov in zastopati zavod na zunaj. Razen tega mora ravnatelj poskuševalne postaje ob vseh važnejših dogodkih, bodisi da se tičejo osebja ali inventarja ali drugačnih interesov zavoda, takoj poročati c. kr. poljedelskemu ministrstvu. Ravnatelj mora dobiti odločbo c. kr. poljedelskega ministrstva, kadar gre za enega izmed naslednjih predmetov:

1. pritožbe zoper njegove odredbe;
2. rešitev vlog, vloženih v zavodu, toda naslovljenih na c. kr. poljedelsko ministrstvo;
3. izdajo novih ali izpremembo obstoječih službenih predpisov in občih zaukazov;
4. razlago takih predpisov, o kojih zmislu ali pravilni uporabi dvomi, ali gledé katerih smatra obča napotila ali pojasnila za potrebna;
5. izjeme občih določil dotičnih predpisov za posamezne primere;
6. prodajo premičnih reči, razen pridelkov lastnega gospodarstva, ako njih nabavna vrednost presega 100 K; pri tem se pa omejuje pooblastitev zavoda za prodajo zgolj na predmete, ki so postali nerabni;
7. nakup premičnih reči, razen semenja, gnojil in koristne živine za lastno gospodarstvo, ako se v posameznem primeru preseže znesek 400 K;

8. sklepanje kakršnih koli pogodb, ako po določilih tega navodila ne spada v lastno področje zavoda;

9. dovolitev dopusta nameščencem, ako traja v dobi 12 mesecev več nego en mesec ali, ako se pri-
glasi dopust za potovanje v inozemstvo;

10. dovoljevanje predplačil na plačo;

11. podeljevanje in izplačevanje denarnih nagrad za odlična, z nenavadnim naporom združena in čez krog rednih službenih dolžnosti segajoča opravila, potem denarnih pomoči in podpor;

12. odobravanje in izplačevanje računov o potnih stroških stalno nastavljenih uradnikov in služabnikov ter tehniških in pisarniških pomožnih moči, dninarjev itd.;

13. vse, torej tudi v področju zavoda ležeče reči, ako imajo za predmet v odobrenem letnem proračunu ne posebej omenjen izdatek, ki se tiče izredne potrebsčine, ali ako se pri tem presežejo v redni potrebsčini pri razporedku z namenom dovoljeni krediti ali meje virementa, ki ga je priznalo c. kr. poljedelsko ministrstvo;

14. vse stvari, o katerih si je c. kr. poljedelsko ministrstvo v posameznih primerih pridržalo odločbo;

V primerih, v katerih ravnatelj ne more odločiti na podlagi spredaj stoječih določil, ne da bi prekoračil njemu dane oblasti, v katerih pa je zaradi očitvidne in znatne koristi za zavod ali zaradi očitne škode, ki preti nastati, če bi se z odločbo odlagalo, potrebno takoj poseči vmes, sme ravnatelj pridržuje odobrenje c. kr. poljedelskega ministrstva, ki ga je dodatno dobiti brez vsakega nepotrebnega odlaganja, in s svojo odgovornostjo nemudoma odrediti, kar se mu zdi namenu potrebno.

Tukaj navedene ter v tem navodilu dalje našteje dolžnosti ravnateljeve mora prevzeti tudi njega namestujoči opravitelj za dobo namestovanja.

§ 13.

Ravnatelj je pooblaščen v službenih ali nujnih osebnih stvareh nastopiti k večjemu desetdneven dopust, mora pa o tem, ako traja njegova odsotnost

dalje nego tri dni, hkratu podati obrazloženo naznailo c. kr. poljedelskemu ministrstvu. V vseh drugih primerih mora ravnatelj pri c. kr. poljedelskem ministrstvu prositi za dovolitev dopusta. V stvareh dopusta ostalih nameščencev naj služijo za vodilo določila § 12.

§ 14.

Vsi pripadniki poskuševalne postaje morajo podpirati ravnatelja v izvrševanju njegovega uradnega delovanja, se pokoriti njegovim službenim ukazom in imeti vsakčas pred očmi interes službe.

Strokovne moči zavoda naj porabljajo čas, ki ga prihranijo pri službenih delih, za znanstvena raziskavanja in za to jim je dajati inventar in gradivo, kolikor moči, na razpolaganje. Predlagati smejo izvršitev poskusov in ovedb; o teh predlogih naj izreče ravnatelj svoje mnenje in naj jih predloži c. kr. poljedelskemu ministrstvu. Znanstvena dela, ki jih izvrše pripadniki zavoda, so polna duševna lastnina tistega, ki jih izvrši.

Službene in druge važnejše prigodke, ki se tičejo stalno nameščenega osebja zavoda, je vpisovati v predpisane službene tabele.

Ravnatelj mora na koncu vsakega leta poročati o nastalih izpremembah.

Ako je ravnatelj zadržan, je poklican vsakčas po činu najstarejši uradnik za njegovo namestovanje, če c. kr. poljedelsko ministrstvo ne odredi drugače.

§ 15.

Laboranti in služabniki morajo oskrbovati službe laborantov in pote slov, zlasti tudi oddajanje in prevzemanje pisemskih in tovarnih poštnih pošiljatev (izvzemši vrednostne pošiljatve), potem pobiranje novcev.

B. Izredno osebje.

§ 16.

Določila §§ 12 in 14 je zmislju primerno uporabljati tudi na izredne pomožne moči.

V. Opravični promet.**§ 17.**

Poskuševalna postaja občuje v vseh strokovnih, proračunskih, osebnih in računskih stvareh neposrednje s c. kr. poljedelskim ministrstvom.

§ 18.

C. kr. poljedelsko ministrstvo določi posebej po potrebi pripravne osebe za nadzorovanje postaje. Ravnatelj in vsi nameščenci zavoda so dolžni nadzorujočim organom v njihovem uradnem poslovanju dajati vsa željena pojasnila ter jih po vsi moči podpirati v izpolnjevanju njihove naloge.

VI. Uprava novcev in inventarja.**§ 19.**

Upravo novcev in inventarja je treba urediti po „Navodilu za upravljanje novcev in inventarja“.

VII. Izvršitvena določila.**§ 20.**

Spredaj stoječe službeno navodilo dobi moč z dnem, katerega se objavi Najvišje odobreni ustav.